

Не умаляя значения текстового материала, Г.В. Рогова, анализируя содержание обучения иностранным языкам, в качестве первого компонента выделяет лингвистический, иными словами, языковой материал: строго отобранный фонетический, грамматический, лексический и речевой материал, а также образцы речевых высказываний разной протяженности. Второй компонент — психологический, т.е. формируемые навыки и умения. Третий — методологический, который связан с овладением студентами приемами учения, развитием самостоятельного труда.

На современном этапе на уровне психологии, лингвистики, методики ведется поиск оптимальных компонентов содержания обучения иностранным языкам, которые отвечали бы основным целям обучения.

*М.І. Бажкова,
І.І. Навасельцава
БДЭУ (Мінск)*

СПЕЦЫЯЛЬНЫ ТЭКСТ ЯК АСНОЎНЫ КАМПАНЕНТ АКТЫВІЗАЦЫІ КАМУНІКАТЫЎНАЙ КАМПЕТЭНЦЫІ

Сучасны спецыяліст з вышэйшай адукацыяй павінен валодаць высокім узроўнем прафесійнай, камунікатыўнай, тэрміналагічнай, маўленчай кампетэнцыі, бо сённяшні час інтэнсіўнага распаўсюджання інфармацыйных тэхналогій патрабуе дасканалы развіцця асобы, яе камунікатыўных здольнасцей, што дазваляюць паўнаўважна функцыянаваць у сучасным грамадстве і ажыццяўляць міжсабавыя і міжкультурныя зносіны.

Авалоданне мовай спецыяльнасці, засваенне прафесійнай лексікі — галоўная камунікатыўная накіраванасць вучэбных матэрыялаў пры выкладанні дысцыпліны “Беларуская мова (прафесійная лексіка)” у БДЭУ. Асноўнай вучэбна-метадычнай адзінкай фарміравання ў студэнтаў маўленчай і камунікатыўнай кампетэнцыі з’яўляюцца спецыяльныя тэксты, што не толькі максімальна актывізуюць прафесійны інтарэс студэнтаў, але і выступаюць матывацыйным фактарам з улікам абранай спецыяльнасці і магчымасцей выкарыстання на практыцы. Як сродак сацыяльнай камунікацыі тэкст мае адметныя прыкметы: інфарматыўнасць, структурна-сэнсавае адзінства, цэласнасць, звязнасць, камунікатыўную накіраванасць, камунікатыўную завершанасць, дыялагічнасць, шматпланавасць, выконвае пазнавальную і выхаваўчую функцыі. Менавіта на аснове работы з тэкстам (вусным, пісьмовым, вучэбным, аўтэнтчным) і фарміруюцца навыкі сацыяльнай і прафесійнай камунікацыі.

Падабраныя для заняткаў тэксты (навуковыя, навукова-папулярныя) адпавядаюць мэтам і задачам навучання, звязаныя з вучэбным матэрыялам па профільных дысцыплінах, з’яўляюцца крыніцай актуальнай інфармацыі і асновай для стварэння пэўнай камунікатыўнай сітуа-

цы, што выяўляецца ў неабходнасці ўзнаўлення тэксту ў гутарцы. Асноўны прынцып пры адборы тэкстаў — іх змястоўная каштоўнасць і напоўненасць эканамічнымі тэрмінамі. Тэкст павінен садзейнічаць узбагачэнню слоўнікавага, у тым ліку і тэрміналагічнага, запасу студэнтаў. Ад напоўненасці тэксту эканамічнымі тэрмінамі, пэўнымі моўнымі канструкцыямі залежыць працэс авалодання студэнтамі прафесійным маўленнем.

Асноўны від работы на занятках, а таксама форма кантролю ведаў, узроўню валодання студэнтамі мовай спецыяльнасці — пераклад прафесійна арыентаваных тэкстаў. Практыка паказвае, што працэс навучання студэнтаў перакладу тэкстаў прафесійнай накіраванасці з рускай мовы на беларускую і наадварот спрыяе больш глыбокаму засваенню рознаўзроўневых фактаў і з'яў абедзвюх моў, развівае ўменні дакладна і лагічна ўзнаўляць інфармацыю зыходнага тэксту, выконваючы ў адпаведнасці з нормамі мовы перакладу адэкватныя замены і перастапоўкі і выбіраючы з некалькіх магчымых варыянтаў слоў найбольш прыдатнае ў пэўным кантэксце. Якасны пераклад — неабходная ўмова, без якой немагчыма функцыянаванне інфармацыйнага абмену, задавальненне разнастайных запатрабаванняў сучаснага грамадства.

Непасрэдна перад работай са спецыяльным тэкстам адбываецца падрыхтоўка студэнтаў з агульнанавуковай і тэрміналагічнай лексікай, праводзіцца работа, накіраваная на зняцце граматычных і арфаграфічных цяжкасцей, асэнсаванне некаторых асаблівасцей ужывання сінтаксічных канструкцый у навуковым тэксце. Фарміраванню камунікатыўнай кампетэнцыі навучэнцаў садзейнічае шэраг паслятэкставых заданняў і практыкаванняў.

Для рацыянальнай арганізацыі, інтэнсіфікацыі вучэбнага працэсу неабходна канкрэтызаваць адбор і віды вучэбнага матэрыялу, улічваючы пры гэтым мэты навучання і патрэбы навучэнцаў, а таксама іх будучую спецыяльнасць. Гэта садзейнічае фарміраванню навыкаў камунікацыі, павышэнню культуры маўлення ў яго вуснай і пісьмовай формах і як вынік — актывізацыі камунікатыўнай кампетэнцыі.

*О.А. Бокун,
И.И. Корабельникова,
Ж.И. Салущева
БГЭУ (Минск)*

ПРОЕКТЫ И КОНКУРСЫ В ОБУЧЕНИИ ФРАНЦУЗСКОМУ ЯЗЫКУ

Известно, что цель дидактической науки — обучать лучше, быстрее и эффективнее. Современный мир развивается очень быстро. Сумма знаний, которую человек должен приобрести, растет.

Беларускі дзяржаўны эканамічны ўніверсітэт. Бібліятэка.
Белорусский государственный экономический университет. Библиотека